

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 58/2015

Μεταξύ:

KARPOZILOS CONSTRUCTIONS & DEVELOPMENTS LTD

Αιτητών

v.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος
Λοΐζος Κάππας, Μέλος
Γιώργος Αναστασίου, Μέλος
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος
Βασίλης Πάλμας, Μέλος

Αιτητές:

KARPOZILOS CONSTRUCTIONS & DEVELOPMENTS LTD

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Πέτρο Γιάννακα, Δικηγόρο
2. Δημήτρη Καρπόζιλο, Διευθυντή αιτούσας εταιρείας
3. Μιγάλη Μιχαηλίδη, Πολιτικό Μηχανικό αιτούσας εταιρείας

Αναθέτουσα Αρχή:

ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Πανίκο Λεωνίδου, Δικηγόρο, για Πανίκο Α. Λεωνίδου & Σία
2. Νάσια Παπακωνσταντίνου, Δικηγόρο
3. Μάριο Αλεξάνδρου, Ανώτερο Πολιτικό Μηχανικό
4. Γιώργο Στυλιανού, Κοινοτάρχη Ακρωτηρίου
5. Γιώργο Λάμπρου, Μέλος Κοινοτικού Συμβουλίου Ακρωτηρίου
6. Μαρία Ζάκου, Τεχνικό Μηχανικό
7. Σούλα Λαζαρίδου, Γραμματειακή Λειτουργό

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 5 Μαΐου, 2016

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Με την παρούσα προσφυγή οι Αιτητές προσβάλλουν την απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Ακρωτηρίου («η Αναθέτουσα Αρχή»), να κατακυρώσει τον διαγωνισμό, αρ. Κ.Σ. 06/2015 με θέμα «Ανάπλαση/Διαμόρφωση της Κεντρικής Πλατείας του Ακρωτηρίου», στην Κοινοπραξία P. DEMOU & PAREKLISITIS DEVELOPMENT LTD & ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΜΦΙΑΡΑΟΣ ΛΤΔ («ο επιτυχών») για το ποσό των €799.640 πλέον Φ.Π.Α.

Ο Διαγωνισμός δημοσιεύτηκε στο ηλεκτρονικό σύστημα καταχώρησης συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου e-procurement στις 29.10.2015, με τελική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 12.11.2015, με εκτιμώμενη αξία χωρίς ΦΠΑ €850.000 και κριτήριο ανάθεσης την χαμηλότερη τιμή.

Οι 5 προσφορές που υποβλήθηκαν αξιολογήθηκαν σε πρώτο στάδιο από τους ανεξάρτητους συμβούλους QS LYSIS L.L.C. (Υ. ΚΟΥΙΣ) («Σύμβουλοι Μελετητές») οι οποίοι σε έκθεση τους εισηγήθηκαν ότι η προσφορά του επιτυχόντα πρέπει να απορριφθεί επειδή:

«α) Με βάση τους Όρους Διαγωνισμού Παράγραφος 7.6.2 δ, η προσφορά αυτή δεν πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής του Προσφέροντος (τεχνικά κριτήρια) αφού το προτεινόμενο έργο δεν είναι παρόμοιας φύσης και/ή δεν είναι αξίας τουλάχιστον €450.000.

β) Με βάση τους όρους Διαγωνισμού Παράγραφος 7.6.2β, δεν υποβλήθηκε ουσιώδης δικαιολογητικό που προβλέπονται από τα Έγγραφα Προσφορών ήτοι η ετήσια άδεια εργολήπτη.

γ) Με βάση τους Όρους Διαγωνισμού Παράγραφος 7.6.2στ, η προσφορά κρίνεται ασυνήθιστα χαμηλή τόσο σε σχέση με το επίπεδο των προσφορών που λήφθηκαν, όσο και σε σχέση με την εκτίμηση του ίδιου του Προσφοροδότη προτού προβεί στην εξαιρετικά μεγάλη έκπτωση του 23,70% που καθιστά την εκτέλεση του έργου αδύνατη».

Απόρριψη εισηγήθηκαν και για την προσφορά ενός ακόμη προσφοροδότη η τιμή της προσφοράς του οποίου ήταν ψηλότερη από τον επιτυχόντα.

Με την εισήγηση των ιδιωτών συμβούλων διαφώνησε η Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία μετά από συνεδρία στις 27.11.2015 σε επιστολή της προς το Κοινοτικό Συμβούλιο ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής:

«Αναφέρομαι στην αξιολόγηση των προσφορών, που έγινε από το μελετητή του έργου για την πιο πάνω προσφορά και σας πληροφορώ ότι η επιτροπή Αξιολόγησης του Γραφείου μου, σε συνεδρία της ημερομηνίας 27/11/2015, αφού μελέτησε την εν λόγω αξιολόγηση του μελετητή, με βάση την οποία εισηγείται την κατακύρωση στον τρίτο σε κατάταξη προσφοροδότη, σας πληροφορώ ότι το Γραφείο μου δεν μπορεί να υιοθετήσει την εν λόγω εισήγηση, αφού ο πρώτος σε κατάταξη χαμηλότερος προσφοροδότης, ικανοποιεί όλα τα κριτήρια, με βάση τους όρους και έγγραφα στο διαγωνισμό αυτό.

Περαιτέρω, αναφέρεται ότι, όσον αφορά το σχόλιο του μελετητή, σχετικά με τον χαμηλότερο προσφοροδότη, ότι το ποσό της προσφοράς είναι αδικαιολόγητα χαμηλό, η Επιτροπή Αξιολόγησης του γραφείου μου, πιστεύει ότι η τιμή της προσφοράς, σε σύγκριση με την εκτίμηση του έργου, έχει μικρή απόκλιση 5,93%, άρα δεν θεωρείται ασυνήθιστα χαμηλή και όσον αφορά το ποσό της έκπτωσης θεωρεί σωστό να ζητήσει από τον εν λόγω προσφοροδότη, να επανελέγξει το ποσό της προσφοράς του και να επιβεβαιώσει το Γραφείο μου ότι, θα μπορέσει να αντεπεξέλθει στην εκτέλεση του έργου αυτού.

Ως εκ τούτου και δεδομένου ότι ο εν λόγω προσφοροδότης, θα αποστείλει διαβεβαιώσεις οι οποίες θα ικανοποιούν το Γραφείο μου, η Επιτροπή Αξιολόγησης του Γραφείου μου, εισηγείται την κατακύρωση της προσφοράς στον προσφοροδότη αυτό, δηλαδή στην «Κοινοπραξία

*P. Demou & Pareklisis Development Ltd & Εργοληπτική Εταιρεία
Αμφιάραος Ατδ».*

Στη συνέχεια το Κοινοτικό Συμβούλιο σε συνεδρία του την 1.12.2015, καθώς προκύπτει από το πρακτικό του, αφού μελέτησε τόσο την έκθεση των ιδιωτών συμβούλων όπως και τον τελικό κατάλογο κατάταξης των προσφοροδοτών αποφάσισε να κατακυρώσει το διαγωνισμό στον επιτυχόντα για το ποσό των €799.640 πλέον ΦΠΑ. Ταυτόχρονα αποφάσισε να ζητήσει από αυτόν γραπτή επιβεβαίωση κατά πόσο το έργο θα εκτελεστεί σύμφωνα με τα υποβληθέντα σχέδια και όρους του διαγωνισμού. Η απάντηση του επιτυχόντα ήταν θετική. Ακολούθως στις 3.12.2015 η Αναθέτουσα Αρχή γνωστοποίησε στον επιτυχόντα την απόφαση για κατακύρωση του διαγωνισμού.

Οι Αιτητές με αναφορά στην έκθεση των ιδιωτών συμβούλων ισχυρίζονται ότι η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής έρχεται σε αντίθεση με τα άρθρα 50, 51, 52, 53 και 54 του Ν.12(Ι)/2006.

Περαιτέρω ισχυρίζονται ότι τα δύο προτεινόμενα έργα που υπέβαλε ο επιτυχών υπ' αρ. 23 και 25 του καταλόγου έργων της προσφοράς του επιτυχόντα δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής, αφού ούτε παρόμοιας φύσης είναι ούτε είναι αξίας τουλάχιστον €450.000 ως η απαίτηση του όρου 3.3.8 του Τόμου Α και πρόσθετα δεν υπήρχε πιστοποιητικό καλής εκτέλεσης των έργων ως προνοεί η όρος 5.6.1.θ.ι του Τόμου Α.

Επίσης, ο επιτυχών δεν υπέβαλε ετήσια άδεια εργολήπτη ως η απαίτηση του όρου 3.3.5.1 του Τόμου Α η δε προσφορά του είναι ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με την εκτίμηση του ιδίου προτού αυτός προβεί στην εξαιρετικά μεγάλη έκπτωση του 23,70% που καθιστά την εκτέλεση του έργου αδύνατη. Τέλος ισχυρίστηκαν ότι ο επιτυχών δεν υπέβαλε όλα τα απαιτούμενα έγγραφα σύμφωνα με τον όρο 5.6 του Τόμου Α.

Η Αναθέτουσα Αρχή απαντώντας στους ισχυρισμούς των Αιτητών σε σχέση με τον ισχυρισμό ότι η απόφαση λήφθηκε κατά παράβαση των άρθρων 50, 51, 52, 53, 54, 59, 61 του Ν.12(Ι)/2006, υποστήριξε ότι ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως γενικός και αόριστος αφού δεν εξειδικεύεται πώς έγινε η ισχυριζόμενη παράβαση.

Ως προς τον ισχυρισμό ότι ο επιτυχών δεν πληροί τις προϋποθέσεις που αφορούν την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα όπως περιγράφεται στον όρο 3.3.8 του Τόμου Α, η Αναθέτουσα Αρχή με τη γραπτή της αγόρευση υποστήριξε ότι από το Παράρτημα 6 της προσφοράς του επιτυχόντα, προκύπτει ότι αυτός συμμορφώνεται αφού όπως προνοείται από τον όρο σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος Οικονομικός Φορέας είναι Κοινοπραξία, οι ανωτέρω προϋποθέσεις θα πρέπει να πληρούνται αθροιστικά.

Ο επιτυχών, υπέδειξε, έχει υποβάλει με το Παράρτημα 6 ολοκλήρωση έργου αξίας €557.060 για Ανάπλαση εξωτερικών χώρων του Πολιτιστικού Κέντρου και

γηπέδου Κελοκεδάρων το οποίο θεωρείται ότι καλύπτει την φύση του έργου που ζητείται, αφού και η παρούσα προκήρυξη αφορά την ανάπλαση/διαμόρφωση της Κεντρικής Πλατείας του Ακρωτηρίου. Επίσης ο επιτυχών υπέβαλε στην προσφορά του και 2^ο Παράρτημα 6, στο οποίο αναφέρεται η ολοκλήρωση έργου 18 οικιών που περιλάμβανε την τοποθέτηση και κατασκευή πλακόστρωτου και διαμόρφωση πλατείας και 40 διαμερισμάτων αξίας €8.000.000. Παράλληλα υποβλήθηκε κατάλογος με 38 έργα τα οποία καλύπτουν τα απαιτούμενα κριτήρια.

Οι Σύμβουλοι Μελετητές, ανέφερε, εσφαλμένα και πεπλανημένα στην Έκθεση Αξιολόγησης, παρέλειψαν να αναφερθούν στο έργο υπ' αριθμό 23 και 25 του καταλόγου του επιτυχόντα που αφορούν το ένα την ανάπλαση και τον εξωραϊσμό της Πλατείας των Κελοκεδάρων και το άλλο την ανάπλαση της Πλατείας Έμπας, Α και Β φάση. Πρόκειται για έργα ίδιας φύσης και εμπίπτουν στο προβλεπόμενο ποσό που ορίζουν οι όροι του διαγωνισμού. Ως εκ τούτου ορθά η Αναθέτουσα Αρχή θεώρησε ότι η προσφορά του επιτυχόντα είναι έγκυρη και πληροί τους όρους και προϋποθέσεις του διαγωνισμού.

Κατά την ενώπιον μας ακροαματική διαδικασία ο εκπρόσωπος της Αναθέτουσας Αρχής διευκρίνισε ότι η Επαρχιακή Διοίκηση ως σύμβουλος των Κοινοτήτων εξέτασε το έργο αρ. 25 στον πίνακα των έργων που υπέβαλε ο επιτυχών το οποίο αφορούσε την δεύτερη φάση της ανάπλασης της Πλατείας του χωριού της Έμπας αξίας €494.865. Συγκεκριμένα, ανέφερε ότι επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον προϊστάμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου ο

οποίος του επιβεβαίωσε ότι το έργο εκτελέστηκε από κοινοπραξία που μετείχε η εταιρεία ΑΜΦΙΑΡΑΟΣ.

Την πιο πάνω θέση της Αναθέτουσα Αρχής αμφισβήτησαν οι Αιτητές υποστηρίζοντας ότι το συγκεκριμένο έργο εκτελέστηκε από τους ίδιους.

Ενόψει της θέσης των Αιτητών η Αναθέτουσα Αρχή ζήτησε αναβολή της εξέτασης της υπόθεσης μέχρι να διευκρινιστεί γραπτώς από την Αρμόδια Αρχή ποιος εκτέλεσε το συγκεκριμένο έργο. Το αίτημα έγινε αποδεκτό και η διαδικασία συνεχίστηκε στις 21.3.2016, με την Αναθέτουσα Αρχή να δηλώνει ότι το έργο «Πλατεία Έμπας» δεν θα ληφθεί υπόψη γιατί το έργο Ανάπλαση εξωτερικών χώρων του Πολιτιστικού Κέντρου και Γηπέδου Κελοκεδάρων πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής, προσκομίζοντας μας έγγραφα που εξασφάλισε από την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου.

Σ' ότι αφορά τον ισχυρισμό ότι ο επιτυχών δεν πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που απαριθμούνται στον όρο 3.3.5, του Τόμου Α των εγγράφων του διαγωνισμού η Αναθέτουσα Αρχή διευκρίνισε ότι ο επιτυχών είναι Κοινοπραξία, και ως εκ τούτου λανθασμένα και πεπλανημένα οι Αιτητές αναφέρουν ότι η Εργοληπτική Εταιρεία ΑΜΦΙΑΡΑΟΣ ΛΤΔ δεν έχει υποβάλει αντίγραφο της Ανανεωμένης Άδειας της για το έτος 2015. Με βάση τον όρο 3.3.5.2 του Τόμου Α των εγγράφων του διαγωνισμού σε περιπτώσεις κοινοπραξιών φυσικών και/ή νομικών προσώπων, τουλάχιστον ένα από τα μέλη της κοινοπραξίας πρέπει να

πληροί τις προϋποθέσεις του όρου 3.3.5.1 του Τόμου Α. Ο επιτυχών, υποστήριξε, υπέβαλε ετήσια άδεια για το 2015 για οικοδομικά έργα Α΄ Τάξης και ετήσια άδεια για το 2015 για τεχνικά έργα Γ΄ Τάξης της εταιρείας P. DEMOU & PAREKLISITIS DEVELOPMENT LTD και ως εκ τούτου ορθά η Αναθέτουσα Αρχή δεν απέρριψε την προσφορά του.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό των Αιτητών ότι η προσφορά του επιτυχόντα θεωρείται ασυνήθιστα χαμηλή, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος καθότι οι τιμές μονάδος της προσφοράς δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλές, αντίθετα είπε πλησιάζουν με τις τιμές μονάδος των άλλων προσφοροδοτών. Η τελική έκπτωση, σημείωσε, η οποία μείωσε το τελικό ποσό, της προσφοράς του επιτυχόντα δεν απαγορεύεται. Η Επιτροπή Αξιολόγησης τόνισε, προς αποφυγή κάθε αμφισβήτησης και σύμφωνα με το άρθρο 61 (1) του Νόμου 12(I)/2006, εισηγήθηκε και στάλθηκε στον επιτυχόντα επιστολή με την οποία κλήθηκε όπως διαβεβαιώσει ότι παρά την έκπτωση θα μπορεί να εκτελέσει το έργο σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις του διαγωνισμού. Η Αναθέτουσα Αρχή μόνο όταν έλαβε τη σχετική διαβεβαίωση προχώρησε στην κατακύρωση του διαγωνισμού και τη γνωστοποίηση της απόφασης ανάθεσης του έργου στον επιτυχόντα. Η εισήγηση του ανεξάρτητου συμβούλου την οποία οι Αιτητές υιοθέτησαν, ότι δηλαδή η προσφορά του επιτυχόντα παρουσιάζει απόκλιση ύψους 23,70% είναι εσφαλμένη και πεπλανημένη, αφού η θεώρηση μιας προσφοράς ως ασυνήθιστα χαμηλής υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία

και όχι στη βάση του μέσου όρου των τιμών των υπολοίπων προσφορών. Δεδομένου πρόσθεσε ότι η εκτιμώμενη αξία του διαγωνισμού είναι €850.000 η απόκλιση της προσφοράς του επιτυχόντα ανέρχεται σε 5,90% και όχι 23,70% όπως εσφαλμένα εισηγήθηκε ο ανεξάρτητος σύμβουλος.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό ότι ο επιτυχών δεν έχει πιστοποιήσει το δικαίωμα συμμετοχής του σύμφωνα με τον όρο 5.6.1.β του Τόμου Α, δηλαδή δεν έχει, ως Κοινοπραξία, καταθέσει τα σχετικά δικαιολογητικά (πιστοποιητικό σύστασης) για κάθε συμμετέχον πρόσωπο στην Κοινοπραξία και δεν έχει υποβάλει το σχετικό Συμφωνητικό Συνεργασίας όπως απαιτείται, υποστήριξε ότι ο ισχυρισμός είναι αβάσιμος. Με την προσφορά του επιτυχόντα υποβλήθηκε Συμφωνητικό Συνεργασίας των δύο Εταιρειών στο οποίο αναγράφεται και το ποσοστό συμμετοχής του κάθε μέρους.

Ως προς τον ισχυρισμό ότι ο επιτυχών δεν παρείχε τις πληροφορίες που απαιτούνται για την τεκμηρίωση των υποχρεωτικών προϋποθέσεων των όρων 3.3.6.ζ και 3.3.7 του Τόμου Α, η Αναθέτουσα Αρχή υποστήριξε ότι ανεξάρτητα από τη γενικότητα και αοριστία του ισχυρισμού, οι προσφοροδότες σύμφωνα με τον όρο 9.1.3.α, δεν είναι υποχρεωμένοι να υποβάλουν τα προβλεπόμενα έγγραφα κατά το στάδιο υποβολής της προσφοράς τους, παρά μόνο κατά το στάδιο υπογραφής της συμφωνίας. Ούτε ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι ο επιτυχών δεν κατέθεσε τα προβλεπόμενα από τον όρο 5.6 του Τόμου Α, έγγραφα ευσταθεί. Με την προσφορά του επιτυχόντα υποβλήθηκαν όλα τα απαιτούμενα έγγραφα.

Έχουμε εξετάσει με προσοχή τις θέσεις των δύο πλευρών και έχουμε διεξέλθει με προσοχή τους διοικητικούς φακέλους. Εκείνο το οποίο διαπιστώνουμε είναι ότι η Αναθέτουσα Αρχή επέλεξε και ανέθεσε τον σχεδιασμό του έργου σε ιδιώτες συμβούλους («οι Σύμβουλοι Μελετητές») αναθέτοντας τους μεταξύ άλλων την ευθύνη της αξιολόγησης των προσφορών. Ο διορισμός τους φαίνεται ότι είναι δυνατός στη βάση τον Κανονισμό 7(1) των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών, (Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου και Κοινότητες) Κανονισμών, Κ.Δ.Π. 242/2012. Οι Σύμβουλοι Μελετητές ο ρόλος των οποίων είναι συμβουλευτικός, στην έκθεση τους σε σχέση με την προσφορά των Αιτητών, για ό,τι εδώ ενδιαφέρει, αναφέρουν τα εξής:

«Όσο αφορά την εγκυρότητα της προσφοράς αυτής παρατηρούμε τα ακόλουθα: Σε σχέση με το κριτήριο του Τόμου Α' - Όροι Διαγωνισμού, στην παράγραφο 3.3.8 για Τεχνική Ικανότητα αναφέρεται ότι «Κατά τα τελευταία πέντε (5) χρόνια να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 1 έργο παρόμοιας φύσης με το παρόν Έργο, αξίας τουλάχιστον €450,000. Η έννοια «συμπλήρωση» σημαίνει κατά 80%. Η έννοια ίδιας φύσης σημαίνει ανάπλαση πυρήνα, κατασκευή πλατειών, ανάπλαση δρόμων, επέκταση και ανακαίνιση υφιστάμενου κτηρίου.

Ο Προσφοροδότης αυτός έχει προτείνει δύο έργα: α) Ανάπλαση των εξωτερικών χώρων του Πολιτιστικού Κέντρου και Γηπέδου Κελοκεδάρων και β) Νηρέας II (18 Οικίες και 40 Διαμερίσματα).

Το α) αφορά την Ανάπλαση εξωτερικών χώρων κτηρίου και γηπέδου και ουδόλως ανταποκρίνεται στην πιο πάνω περιγραφή. Επιπρόσθετα το προτεινόμενο έργο δεν πληροί το κριτήριο κόστους που έχουν καθοριστεί, καθότι το ποσό του Τελικού Λογαριασμού του έργου (αντίγραφο του τελικού λογαριασμού επισυνάφτηκε) είναι κάτω από το όριο των €450.000 που είχε ζητηθεί. Το έργο αυτό δεν θεωρείται ότι είναι «ίδιας φύσης» καθότι δεν έχει την ίδια πολυπλοκότητα με το υπό προσφορά έργο, ούτε περιλαμβάνει τις

εργασίες διαχείρισης/προσβασιμότητας τροχαίας δημόσιου δρόμου και πλατείας καθώς και συντονισμό και υπογειοποίηση δημόσιων υπηρεσιών (ΑΗΚ, CYTA κλπ) εντός πυρήνα κοινότητας όπως το συγκεκριμένο έργο.

Επίσης το έργο β) που προτείνεται από τον Προσφοροδότη αυτό αφορά νέες κατασκευές για 18 Οικίες και 40 Διαμερίσματα που ουσιωδώς διαφέρει από εργασία επέκτασης υφιστάμενης οικοδομής.

Δεν θα πρέπει επίσης να παραβλεφθεί ότι η προσφορά αυτή θεωρείται ασυνήθιστα χαμηλή αφού ο μέσος όρος των λοιπών προσφορών είναι €1.087.828,82 και η διαφορά από την δεύτερη χαμηλότερη προσφορά είναι €229.850 ή ποσοστό σχεδόν 30%. Ιδιαίτερα όμως αυτή κρίνεται ασυνήθιστα χαμηλή λόγω του ότι η αρχική τιμολόγηση του Προσφοροδότη είναι σχεδόν ένα εκατομμύριο Ευρώ και σε αυτό το ποσό γίνεται έκπτωση €199.711,40 ή ποσοστό 23,79%, αφαιρουμένων των ποσών προνοίας.»

Ακολούθως, η Επιτροπή Αξιολόγησης αφού εξέτασε την έκθεση των Συμβούλων

Μελετητών κατέγραψε στο πρακτικό της συνεδρίας της ημερ. 27.11.2015 ότι:

«Η Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών αφού μελέτησε την Έκθεση Αξιολόγησης που ετοίμασε ο μελετητής του Κοινοτικού Συμβουλίου, διαφωνεί με την εισήγησή του στην οποία συστήνει την ακύρωση των δύο πρώτων προσφοροδοτών και κατακύρωση στον τρίτο προσφοροδότη.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, μετά από μελέτη των προσφορών θεωρεί πως πρώτος στη σειρά προσφοροδότης ήταν έγκυρος, ως εκ τούτου εισηγείται την κατακύρωση της προσφοράς σε αυτόν.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης εισηγείται να σταλεί επιστολή στο Κοινοτικό Συμβούλιο, μαζί με αντίγραφο της Αξιολόγησης για να ληφθεί απόφαση όσον αφορά την κατακύρωση της προσφοράς για να προχωρήσει η διαδικασία υπογραφής Συμβολαίου.»

Είναι καλά γνωστό ότι το αρμόδιο διοικητικό όργανο πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις συστάσεις της αρμόδιας τεχνικής επιτροπής ή των εμπειρογνομόνων που κλήθηκαν να βοηθήσουν. Παραγνώριση δε των συστάσεων αυτών χωρίς

αιτιολογία καθιστά την επίδικη απόφαση άκυρη. (Βλ. *Συλβέστρου & Κιτρομηλίδη Ατδ κ.ά. ν. Δημοκρατίας*, (1995) 4 ΑΑΔ σελ. 2250).

Στην *KMC Motors v. Republic* (1985) 3 C.L.R. σελ. 1235 το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση κατακύρωσης της προσφοράς για έλλειψη αιτιολογίας λόγω παραγνώρισης της σύστασης της τεχνικής επιτροπής.

Στην *A. Trikomitis Ltd v. Republic* (1986) 3 C.L.R. σελ. 262 το Δικαστήριο ανέφερε ότι η διακριτική ευχέρεια της εκτίμησης των προσφορών ανήκει στην Επιτροπή Προσφορών, η απόφαση όμως ακυρώθηκε γιατί δεν δόθηκε εξήγηση για την παραγνώριση των συστάσεων των εμπειρογνομόνων και γιατί επελέγη η προσφορά των ενδιαφερομένων μερών χωρίς να ερευνηθούν τα ουσιαστικά πλεονεκτήματα των άλλων προσφορών.

Στο Γενικό Διοικητικό Δίκαιο, 1997 του Π.Δ. Δαγτόγλου σε σχέση με το ρόλο των γνωμοδοτήσεων στη σελ. 143 αναφέρονται τα εξής:

«Η γνωμοδότηση μπορεί να προβλέπεται ως εκούσια ή υποχρεωτική, αναλόγως εάν το αποφασίζον όργανο υποχρεούται εκ του νόμου να τη ζητήσει. Η υποχρεωτική γνωμοδότηση μπορεί να είναι απλή, όταν το αποφασίζον όργανο δικαιούται ν' αποφασίσει κατά διάφορο τρόπο, και σύμφωνη, όταν το αποφασίζον δεν δικαιούται να αποφασίσει χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλευτικού (αν και μπορεί να απόσχει από κάθε ενέργεια). Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η απόφαση λαμβάνεται από μόνο το αποφασιστικό όργανο, ώστε η γνωμοδότηση έχει συμβουλευτικό μόνο, άρα μη δεσμευτικό χαρακτήρα και δεν είναι διοικητική πράξη. Το γεγονός ότι δημιουργεί τη νομική υποχρέωση στο αποφασίζον όργανο να αιτιολογήσει την παρέκκλιση του, από τη γνωμοδότηση επί ποινή ακυρότητας της πράξεώς του αποτελεί έμμεση μόνο εξωτερική επιρροή, που δεν αρκεί για να προσδώσει στη γνωμοδότηση χαρακτήρα διοικητικής πράξεως.»

Η διοίκηση όπως, είναι γνωστό κατά την άσκηση της διακριτικής της εξουσίας έχει καθήκον προτού καταλήξει να ερευνά όλα τα σχετικά με την υπόθεση γεγονότα. Το κατά πόσο δε μια έρευνα είναι επαρκής εξαρτάται από τα ίδια τα περιστατικά της υπόθεσης. Άρρηκτα συνδεδεμένη με την έρευνα είναι και η αιτιολογία της απόφασης, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 28 του Περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν.158(Ι)/1999) πρέπει να είναι σαφής, ώστε να μην αφήνει αμφιβολίες ως προς το ποιος ήταν ο πραγματικός λόγος που οδήγησε το διοικητικό όργανο στη λήψη της απόφασης του. Η αιτιολογία βέβαια μπορεί να συμπληρώνεται από το περιεχόμενο των διοικητικών φακέλων, αφού αυτή δεν αναμένεται να μεταφέρει όλα τα στοιχεία των διοικητικών φακέλων. Αναμένεται όμως από τα όσα καταγράφει να εξάγεται νόημα που να δικαιολογεί να αποδοθεί στο αποφασίζον όργανο (βλ. *Ηλιόπουλος ν. ΑΗΚ (2000) 3 ΑΑΔ 438 (σελ. 441-442)*).

Στην παρούσα περίπτωση καθώς προκύπτει από την έκθεση των Συμβούλων Μελετητών η εισήγηση για απόρριψη της προσφοράς του επιτυχόντα έγινε για συγκεκριμένους λόγους. Εάν οι λόγοι που καταγράφονται σε αυτήν είναι ορθοί ή όχι δεν είναι έργο δικό μας στο παρόν στάδιο να το κρίνουμε.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία είχε την ευθύνη να αξιολογήσει τις προσφορές, αφού μελέτησε την έκθεση των Συμβούλων Μελετητών στο πρακτικό της συνεδρίας της ημερομηνίας 27.11.2015 περιορίστηκε κατά τρόπο γενικό και εν πολλοίς αόριστο να καταγράψει ότι διαφωνεί με την εισήγηση των Συμβούλων και

ότι θεωρεί ότι η προσφορά του επιτυχόντα είναι έγκυρη. Τι έλαβε υπόψη για να καταλήξει στη διαφωνία της δεν εξηγεί. Όσα κατέγραψε ούτε έρευνα αποκαλύπτουν αλλά ούτε αιτιολογία συνιστούν. Η απουσία έρευνας προκύπτει όχι μόνο από την απουσία οποιουδήποτε σχολιασμού των εισηγήσεων των Συμβούλων Μελετητών αλλά και από την πορεία που ακολούθησε κατά την ενώπιον μας διαδικασία. Συγκεκριμένα ενώ αρχικά η Αναθέτουσα Αρχή στήριξε το έγκυρο της προσφοράς του επιτυχόντα στο Έργο της Πλατείας της Έμπας, αφού καθώς δήλωσε ο εκπρόσωπος της το έργο Ανάπλαση Εξωτερικών Χώρων Κέντρου και Γηπέδου στα Κελοκέδαρα με ποσό €557.000 δεν ήταν παρόμοιας φύσης, γι' αυτό και επικοινωνήσε με την Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου για να διαπιστώσει εάν το έργο της Έμπας που ήταν της ίδιας φύσης είχε εκτελεστεί από τον επιτυχόντα, στη συνέχεια και μετά που οι Αιτητές έθεσαν ζήτημα ότι το έργο της Έμπας εκτελέστηκε από αυτούς και αναβλήθηκε η υπόθεση για να διευκρινιστεί το όλο ζήτημα, η Αναθέτουσα Αρχή μας κάλεσε να μην λάβουμε υπόψη το έργο της Έμπας. Το έργο Ανάπλαση εξωτερικών χώρων Κέντρου και Γηπέδων Κελοκεδάρων το οποίο προηγουμένως δήλωνε ότι το έκριναν ως μη ίδια φύσης, δήλωσε ότι πληροί τις απαιτήσεις του όρου 3.3.8 του Τόμου Α.

Ενόψει των πιο πάνω κρίνουμε ότι η εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης πάσχει τόσο λόγω έλλειψης δέουσας έρευνας όσο και αιτιολογίας. Οι πλημμέλειες που έχουμε εντοπίσει στην εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης, εφόσον η απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου απλά υιοθέτησε την εισήγηση αυτή, αποτελούν

πλημμέλειες και της απόφασης του Κοινοτικού Συμβουλίου, οι οποίες οδηγούν τόσο την απόφαση της Επιτροπής Αξιολόγησης όσο και την προσβαλλόμενη απόφαση σε ακύρωση.

Παρά την κατάληξη μας πιο πάνω θα εξετάσουμε και όσους ισχυρισμούς των Αιτητών δεν επεμβαίνουν καθ' οιονδήποτε τρόπο στο έργο της Επιτροπής Αξιολόγησης για σκοπούς πληρότητας της απόφασής μας. Ως προς τον ισχυρισμό για παραβίαση του όρου 3.3.5 σε συμφωνία με την Αναθέτουσα Αρχή θεωρούμε ότι αυτός δεν ευσταθεί. Δεδομένου ότι ο επιτυχών είναι κοινοπραξία και με την προσφορά του έχει υποβληθεί συμφωνητικό έγγραφο, εφόσον ένα από τα μέλη της κοινοπραξίας πληροί τις προϋποθέσεις του όρου 3.3.5.1 του Τόμου Α είναι αρκετό. Σε συμφωνία επίσης με την Αναθέτουσα Αρχή θεωρούμε ότι ο επιτυχών με την προσφορά του υπέβαλε όλα τα απαιτούμενα έγγραφα. Συγκεκριμένα και τα δύο μέλη της Κοινοπραξίας υπέβαλαν δεόντως υπογεγραμμένο το Παράρτημα 4, Δήλωση Πιστοποίησης Προσωπικής Κατάστασης για όσα προβλέπονται από τον Όρο 6. Τα σχετικά πιστοποιητικά σύμφωνα με τον Όρο 9 ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ο επιτυχών είναι υποχρεωμένος να τα προσκομίσει κατά την υπογραφή της συμφωνίας και όχι κατά την υποβολή της προσφοράς του.

Ούτε ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι για να θωρηθεί προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή λαμβάνεται υπόψη μόνο ο μέσος όρος των τιμών των λοιπών έγκυρων προσφορών ευσταθεί. Ανάλογα με την περίπτωση είναι δυνατό η σύγκριση να γίνεται είτε με την εκτιμώμενη δαπάνη είτε με τον μέσο όρο των υπόλοιπων

προσφορών (βλ. συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-285/99 και C-286/99 ημερ. 27.11.2001.

Ενόψει όλων των πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται.